

UNIREA POPORULUI

ABONAMENTUL:

Un an . . . . . 150 Lei
Pe jumătate . . . . . 75 Lei
In strălătat . . . . . 300 Lei

Inseria în registrul publicațiilor periodice al Tribunalului
Târnava Mică sub Nr. 3-1938.

Proprietar: Mitropolia Română Unită din Blaj
Intemeietori: † Al. Lupeanu-Molin și Iuliu Maior
Director, IULIU MAIOR Redactor, SEVER BARBU

ANUNȚURI ȘI RECLAME

conform regulamentului de aplicare
a tarifului comercial, categoria V

Pildă americană

Cu cât contribuiesc ei la susținerea bisericii și cu cât noi!

In America bisericile nu sunt subvenționate (ajutate) de către stat, fiecare biserică trăind din sâul său propriu, numai din mila credincioșilor. Și cu toate acestea bisericile americane trăiesc, și încă mai bine decât cele europene. Pentru ce?

Pentru că credincioșii americani sunt mult-mulț mai jertfenici decât cei europeni și pentru că o biserică se întrece cu cialaltă în a dovedi cât mai marele duh de jertfă al credincioșilor săi.

Biserica romano-catolică din America de pildă nu are numai 5 porunci bisericesti ca noi, ci 6. A șasa este: „Să contribuiești la susținerea bisericii și a preoșilor”. Iară catolicii americani de fapt și împlinesc această poruncă, o împlinesc cu vârf și îndesat.

Să luăm de pildă bundoră parohia sf. Alfons din Springwells, Detroit!

Această parohie numără — după cum arată episcopul Geyer, care a scris o carte despre catolicii germani din America și din care carte culegem și noi aceste câteva date interesante — 160 familii cu 240 copii. În 1923 s'au adunat dela acești parohieni 2452 dolari din licitația scaunelor din biserică, cu discul în biserică duminica și în sărbători 3211, din colecte lunare 3538, din petreceri 3181, din donații de bună voie 1667. Pentru zidirea și susținerea școlii catolice au adunat 28.266 dolari, așa că fiecare familie a contribuit cel puțin cu câte 100 și cel mult cu câte 400 dolari. Copiii de școală au adunat în acest scop 1060 dolari. Pentru seminarul teologic această parohie a contribuit cu 90.000 dolari, deci cu mai mult de 500 dolari de familie.

Colectele se fac în America, ca și la noi, din porunca episcopilor. Curatorii merg din casă în casă și adună banii. Pentru școlile catolice din eparkhia Pittsburgh s'au adunat bundoră în anul 1923 nu mai puțin de 6 milioane dolari, măcar că episcopul nu credea că va putea încasa mai mult de 3 milioane. În acelaș scop s'au adunat în eparkhia Chicago 10 milioane dolari.

Și catolicii americani jertfesc de fapt atât de mult, încât nouă ni-se pare că citim romane, când auzim cifrele acelea mari și deosebite fantastice. Iată unele:

ei au 2.300.000 copii de școală, pe cari îi cresc în 7500 școli populare cu 60.000 învățători; apoi mai au 2130 licee superioare, 80 școli normale și 165 școli de specializare și academii. Să nu uităm apoi că mai susțin și 311 orfelinate cu 36.200 orfani, 157 case pentru bătrâni și 67 spitale. Toate acestea susținute numai din contribuții publice, din așanumitele repartiții.

Filerii sfântului Petru tot cam de pe acolo se adună. În anul 1923 bundoră s'au adunat în lumea întregă 31 milioane lire italiene în acest scop, din cari 19 milioane le-au dat singur Americanii. Iar în anul 1924/25 Americanii au jertfit în acest scop 44 milioane lire italiene, mai mult decât s'au adunat dela celelalte 53 de națiuni împreună.

Citind aceste sume cu adevărat uriașe, să ne dăm seama că noi cu cât contribuim pentru susținerea bisericii noastre. O, adevărată rușine să ne comparăm cu Americanii. Dar totuși!

În arhidieceza Blajului a contribuit fiecare suflet în 1935 cu 23 bani, în 1936 cu 72 bani, în 1937 cu câte 1 leu și 8 bani iar în 1938 cu câte 2 Lei colectele recomandate de I. P. S. nostru Mitropolit. Dacă nu credești, citești darea de seamă făcută în cercularul Nr. VIII din 1938 și VII din 1939 al I. P. S. Sale

Americanii catolici așadar dau în fiecare an 500 dolari de familie, Românii uniți 1 Leu 8 bani de suflet!

Vom fi noi săraci, dar tot nu în așa măsură cum se vede aici. Alina-i cauza, Americanii au dragoste pentru biserică și pentru toate așezămintele ei, de aceea dau cam 150 dolari de suflet; noi îi dăm lui Dumnezeu cu mult mai puțin decât unui cerșitor, adică 1 Leu la an!

Oare când vom ajunge și noi la cultura sufletescă a Americanilor catolici?

Exerciții spirituale. Anul acesta deprinderile sufletesti pentru preoșii din Arhidieceză se vor ține în zilele de 18-22 și 25-29 Septembrie. În dieceza de Cluj-Gherla deprinderile sufletesti au început în ziua de 21 August și au sfârșit în ziua de 25 August, urmând ca seria a doua să se țină între 30 August și 2 Septembrie.

Pelerinaj la Cărbunari

În ziua Adormirii Măicii Domnului, Precurata a fost sărbătorită în mod special la Blaj printr'un pelerinaj la Biserica Feclorăi Săracilor din Cărbunari.

Pelerinii sosesc din zăun, îndreptându-se spre capeta Casei Domnului, de unde trec pentru adăpost de noapte în Veza și în unele institute din Blaj. Erau cei din Măhlăcent, cel din Cluj, din Găbud etc...

În zorii zilei, valuri de pelerini grăbesc spre biserică din Cărbunari. Sunt satele din jurul Blajului. Credincioșii din Blaj, adunați la biserică parohială, pleacă și ei, în frunte cu zeloșii lor parohi pâr Dr. Eugen Popa.

Pe la orele 9 sosesc pelerinii din Alud, conduși de Pâr. protopop Crețu.

Des de dimineață un număr bun de preoști au început sfintele spovedanii, cari au ținut până pe la 12 jumătate. Sf. Liturghie începe la ora 9. E slujită de pâr. Dr. L. Chinczu, înconjurat de preoșii: Dr. E. Popa și Ștefan Cîmfundeanu dela Administrația Capitalară Blaj.

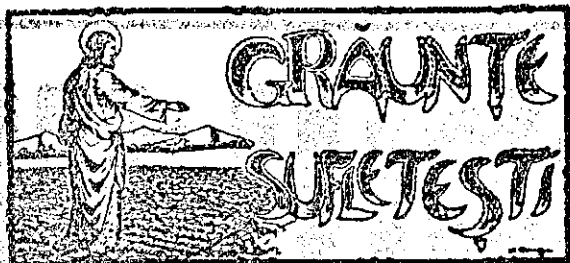
A doua sf. Liturghie începe la orele 11. De astădată slujește Pâr. protopop al Aludului, având în dreapta pe pâr. Rector al internatului Vancean Gheorghe Velci. La amândouă liturghiile au fost foarte numeroși credincioșii cari au primit în inimile lor pe bunul Dumnezeu. Au fost în total 1212 sfinte cuminecări.

Îndată după sfârșitul liturghiei a doua, o procesiune eucharistică pornește în jurul colinei pe care e zidită Biserica. În tot decursul ei, rugăciuni pioase și cântece mariane talmăcesc sentimentele credincioșilor față de Iesus Hristos și Mama lui Iubită.

În popasul prevăzut și pregătit, Pâr. Dr. L. Chinczu, printr'o predică înălțătoare, vorbește despre Adormirea Măicii Domnului și despre sărăcia noastră sufletescă, îndemnându-ne să alergăm la această împărțitoare a darurilor. Procesiunea se reîntoarce în ordine la locul de plecare.

După masă, la orele patru, se slujește Acatistul pentru credincioșii prezenți. Pâr. A. Merix, superiorul Casei Domnului și organizatorul acestui pelerinaj, vorbește despre Feclora Săracilor.

Bani noi. În ziua de 21 August s'a pus în circulație o nouă monedă de 250 lei. Baniile aceștia sunt fabricați din argint și aramă. Pe o parte au chipul M. S. Regelui, privind spre dreapta, iar pe cealaltă stema țării, așezată între câte trei spice de grâu și doi ciorchini de struguri. Moneta aceasta lovită de o piatră are un sunet argintiu, care este cu atât mai limpede cu cât banul este mai vechiu.

Nerecunoștința

„Iară lucrătorii, prinzând pe slugile lui, pe unul l-au bătut și pe altul l-au omorât, iară pe altul cu pietri l-au ucis” (Din evanghelia XIII după Rusalii, Matei 21, 35)

În evanghelia XIII după Rusalii e vorba de stăpânul de casă care și-a dat via în seama lucrătorilor, cari de două ori după o altă au omorât pe slugile lui, pe urmă pe însuși fiul său; e vorba așadar aici de

cea mai mare nerecunoștință

Un proverb german spune că nerecunoștința este răsplata lumii, și de fapt așa este: tocmai Evreii înșiși, așadar poporul cel ales al lui Dumnezeu, au omorât aproape pe toți prorocii, iară pe fiul unul născut al Tatălui l-au scos afară din Ierusalim și l-au spânzurat de lemnul crucii, pe muntele Golgota. De altfel acesta și este tâlcul evangheliei de astăzi, slugile însemnând pe prorocii Vechiului Testament, iară fiul stăpânului pe Domnul și Mântuitorul nostru Isus Cristos.

Dacă însuși poporul cel ales al lui Dumnezeu a putut fi atât de nerecunoscător, să nu ne mirăm de nerecunoștința popoarelor celorlalte. Grecii cei vechi au avut la anul 480 înainte de Cristos un mare războiu cu Persii. Generalii cari i-au condus au fost Aristide, Miltiade și Temistocle. Ce credeți, care a fost răsplata acestor trei mari bărbați? Pe toți trei i-au surghiunit.

Mai mult, Aristide era numit de cetățenii săi „cel drept”. Fiind părit de către dușmanii săi poporului, că are de gând să se facă singur stăpânitor în Atena care pe atunci era republică, poporul l-a osândit, prin votare scrisă pe hârbe, la surghiun de 10 ani. Unul dintre cetățeni nu știa scrie. Întâlnindu-l deci pe însuși Aristide, l-a rugat să-i scrie el votul. Aristide l-a întrebat, al cui nume să-l scrie pe hârb: Cetățeanul i-a răspuns că pe al lui Aristide. »Ce ți-a făcut D-Tale acest om«, îl întreabă atunci Aristide. »Nimica, dar nu-l pot suferi, fiindcă-l numesc oamenii dreptul«.

Fochion a condus, ca general, de 45 de ori, războiul Atenienilor împotriva dușmanilor, și a fost vestit pentru cinstea și omenia sa. Când era de 80 ani, l-au părit că este dușmanul patriei și l-au osândit la moarte prin otravă. Ca să fie batjocura și nedreptatea deplină, nu l-au lăsat nici să se apere. Când Fochion a băut paharul cu otrava, a spus unui prieten de al său: »Spune-i fiului meu, să nu răzbune niciodată nedreptatea făcută mie de către Atenieni, ci s'o uite«, și a murit, la 317 înainte de Cristos, ca un viteaz. La câteva luni după moarte i-s'a descoperit nevinovăția, iară Atenienii s'au văzut siliți să-i ridice statuie. Intocmai așa a pățit și cel mai mare filozof al vechimei, Socrates. Și el a murit osândit la moarte prin otravă,

nevinovat fiind, la 390 înainte de Cristos, iară după moarte i-s'a ridicat statuie.

Dar nici creștinii nu s'au dovedit mai recunoscători decât păgânii. Pe Cristofor Columb, descoperitorul Americii, l-au legat în lanțuri, ca pe un răufactor dintre cei mai de frunte, iară noul continent descoperit de el nu l-au numit, după cum s'ar fi căzut, Columbia, ci America, după un învățat de mai târziu. Mai îngrozitor se vede însă aceasta din viața sf. Elisabeta, fata regelui maghiar Andrei II, care s'a măritat după contele de Turingia. Pe vremea foametei celei mari din Germania (1224—1225), ea se îngrijea zilnic de 900 de săraci. Mai mult, ea a făcut și un spital în apropierea castelului ei numit Wartburg. Bărbatul ei, luând parte la războaiele cruciate, a murit acolo, iară tronul l-a răpit dela moștenitorul de tron, care era încă băiatul fratelui său, principele Eric. Noul stăpânitor a părit-o boierilor că prea mult cheltuiește cu săracii și a alungat-o, nu numai din castel ci și din țară, răpindu-i întreagă bogăția. Biata Elisabeta a ajuns cerșitoare, conducându-și cei trei orfani, de mâini, dintr'un sat într'altul. Ticălosul de stăpânitor a mai dat și cruda poruncă, să n'o rabde nimenea în casă. Îmbolnăvindu-se, n'a fost primită nici în spitalul întemeiat de ea. Numai familia unui biet de păstor a primit-o în coliba lor, dându-i și de mâncare. Abia după ce au adus acasă osemintele bărbatului ei, înmormântându-le la Bamberg, a început episcopul de acolo să o apere și, rând pe rând, a isbutit să o reazeze în drepturile ei. Biata Elisabeta n'a mai trăit însă decât foarte puțin, căci în anul 1231 a murit, în vârstă de 24 ani. Biserica a declarat-o nu peste mult sfântă.

O doamnă obișnuia să cinstească în fiecare seară de Crăciun servitoarei și bucătăresei sale câte un dar frumos. La un Crăciun nu le-a cinstit decât câte o pereche de mănuși de iarnă. Servitoarea, nemulțumită cu acest dar, a luat mănușile și le-a aruncat în cuptor. Bucătăreasa însă s'a îndestulit și cu atâta și a încercat să le probeze. Când colo, a aflat în fiecare deget al mănușilor câte o hârtie de 20 Lei cocoloșită și îmbotată acolo. Văzând servitoarea cecece a aflat bucătăreasa, a alergat la cuptor, în credința că doară-doară n'o fi ars amândouă mănușile, dar le-a aflat scrum, și s'a văzut păgubită cu de 10 ori câte 20, adică cu 200 Lei, pe lângă mănuși. Nemulțumitorului i-se iea darul.

În lumea aceasta dăm, la tot pasul, de nerecunoștință. Părinții, cari și-au crescut cu atâta dragoste copiii, se văd pe urmă uitați, părăsiți și chiar batjocoriți; dascălii nerăsplățiți și nebăgați în seamă; preoții disprețuiți; binefăcătorii uitați și nerăsplățiți. Să nu ne cadă prea rău această nerecunoștință! Domnul nostru Isus Cristos, cel mai mare binefăcător al nostru, a fost răstignit pe cruce, între doi tâlhari, iară apostolii omorâți cu toții, afară de sf. Ioan.

Noi să nu facem binele, pentruca să fim răsplățiți aici pe pământ, ci să știm că Tatăl nostru cel din ceruri este acela care nu va lăsa nerăsplătită nici o binefacere a noastră. Așteptând deci dela El răsplata, nu în lumea aceasta, ci dincolo de mormânt, nu ne va cădea rău nerecunoștința, ci vom zice și noi, asemenea lui Fochion, fiilor noștri: »Nu răzbunați niciodată nedreptatea făcută mie, ci o uitați«, cu atât mai ales că noi știm, cecece Fochion nu știa,

că Tatăl nostru cel din ceruri ne va răsplăti nouă după cuviință, iară pe cei nerecunoscători îi va pedepsi după dreptate.

Părintele Iuliu

Pentru biserica lui Hristos

Dragostea față de Hristos și biserica lui face minuni. Acolo unde este credință și dragoste, acolo și faptele mari și minunate răsar ca din pământ. Sunt destul aceia cari înțeleg acest lucru. Pildele nu se lipsesc nici azi.

D-l Alexandru Ferescu din Brăila colectează bani pentru zidirea unei biserici gr. cat. în orașul Brăila. D-sa face totul numai din dragoste și spirit de jertfă. Este un bun credincios al bisericii noastre și nu umblă după câștig personal. Pentru munca și oboseala sa nu ia nimic. Tot ce primește este pentru biserică.

„Unirea Poporului” a dat în cinste două abonamente pentru zidirea acestei biserici.

Foc mare la Sângeorz-Băi

Au fost arse de foc 21 de case, primăria, percepția și postul de jandarmi. Pagube de multe milioane.

În ziua de 15 August, Sfântă Maria, Mare a fost un foc mare în comuna Sângeorz-Băi din județul Năsăud.

Focul a pornit dela gospodăria unui stătean și de acolo purtat de vânt s'a întins ca înțeleală mare și la casele din vecini.

Până au fost vestiți pompierii, focul a cuprins și primăria și casa postului de jandarmi. Au fost chemați în ajutor și pompierii din satele vecine, din Năsăud, Maleru, și Bistrița. Cu toții, ajutați și de săteni, s'au străduit să oprească focul, care, purtat de vânt, se întindea cu înțeleală mare. La stingerea acestui foc urlaș au ajutat și echipierii Serviciului Social, cari erau în drum spre Năsăud.

Pagubele sunt foarte mari. Focul a ars primăria, percepția, postul de jandarmi, 21 de case, șuri și grajduri. Multe vite au fost arse. Deosebita se spune că un copil și un moșneag au pierit în flăcări.

Hoție la drumul mare

— O hoție de o îndrăzneală rară a fost săvârșită, mai în zilele trecute, pe drumul dintre Ilva-Mică și Vatra Dornei din județul Năsăud.

În apropierea comunei Lunca Iivei, la locul numit „Gura Sâlhossel” mai mulți hoști au atacat cu focuri de armă trăsura societății „Discom”. Focurile de arme au fost trase de câțiva hoști din pădurea din apropierea drumului. În totul lupta a fost împușcat de moarte vizlul trăsului iar un aljbaș al societății a fost rănit greu. Hoșii n'au putut însă ca să facă nimica. Funcționarul Alexandru Urs, care se afla în trăsura, cu toate că era greu rănit, împușcat în cap și în piept, a prins hățurile trăsului și a mână el calul, încă vre-o 4 kilometri, până a ajuns la casa comerciantului Moise Bach din Lunca Iivei. Ajuns în sat, Alexandru Urs a dat negustorului caseta cu bani, vre-o 100 mii lei, iar cheile dela caseta le-a dat șeful postului de jandarmi din comună, dlul plutonier Ioan Borz.

După ce a făcut aceasta, slăbit de rănille pe cari le avea, bravul aljbaș s'a prăbușit la pământ. A fost dus imediat la spital din Bistrița. Sunt însă puține nădejdi că va mai scăpa cu viață.

Jandarmii și poliția din partea locului au început să facă cercetări pentru prinderea hoștilor.

CUM STA LUMEA SI TARA

Ceasuri grele pentru pace — O mare întorsătură în politica lumii: înțelegerea dintre Rusia și Germania

Înțelegerea dintre România și Ungaria

Se știe, că trenurile românești pentru a putea intra în Maramureș trebuiau să iasă din țară și să facă un ocol prin Rusia Subcarpatică.

După ce această țară a ajuns în stăpânirea ungurească, Ungurii au oprit trecerea trenurilor românești pe acolo. Vreme de câteva luni drumul în Maramureș s'a făcut cu autobuzele C. F. R.

Acum se spune că România și Ungaria au făcut o înțelegere, potrivit căreia trenurile românești vor putea iarăși trece pe linia Halmelu-Valea Vișăului pe pământul stăpânit azi de Unguri. Deasemenea România lasă pe Unguri să ducă lemne cu plutele pe Tisa, prin pământul românesc. Ungaria s'a obligat să plătească României o sumă de 4 milioane lei pentru stricăciunile care le-ar face malul românesc al Tisei.

Europa sub arme

De obicei în fiecare an țările fac manevre cu armatele lor. Niciodată însă într-o vreme de pace n'au fost atâția oameni sub arme ca azi.

Nu de mult s'au desfășurat marile manevre ale armatelor italiene, care a arătat acum că este de bine organizată și înzestrată cu arme.

Tot acum se vor desfășura manevre mari în Anglia, Franța, Germania, Turcia, România.

Întregă Europa este sub arme. Armatele stau pe apă, pe uscat și în aer, gata de luptă, pregătite și înarmate cu cele mai noi arme.

Di Hitler va mai rosti o cuvântare

Săptămâna viitoare, în 27 August, d. Hitler va merge la Nürnberg unde se spune că va mai rosti o cuvântare. Această cuvântare își are rostul ei. Prin ea d. Hitler vrea să ne înștiștească și mai mult lumea și mai ales pe deșimunii Germaniei.

Vestea despre această cuvântare o aduc gazetele franceze. Gazetele nemțești însă spun că d. Hitler nu va mai rosti nici o cuvântare până în luna Septembrie.

Polonezii din Germania trec în Polonia

În vremea din urmă trec tot mai mulți polonezi din Germania în Polonia. Polonezii părăsesc mai mult Prusia răsăriteană și Pomerania, unde li-se fac mari greutăți și necazuri de către stăpânirea nemțească. Averiile lor sunt în mare parte sechestrate și date coloniștilor germani.

Generalul Franco nu crede în război

Vorbind unui gazetar străin, despre situația de azi a lumii, generalul Franco a spus că el nu crede într'un război. A arătat că Danzigul este prea puțin și prea mic pentru ca Europa întregă să intre în război pentru el. Spania nu dorește războiul însă nu se

teme de el, a mai spus apoi stăpânul de azi al Spaniei că într'un viitor război nu se va amesteca numai atunci când li vor fi primejdiate interesele ei.

Pentru pacea lumii

Acum când războiul este așa de aproape, puținii sunt aceia care mai cred în pace. Popoarele o doresc din suflet, dar nu mai nădădulesc că ea s'ar putea sălăși pe pământ.

Între aceia care luptă pentru pacea lumii este și Sfântul Părinte dela Roma. Într'o cuvântare pe care a ținut-o, sâmbăta trecută, Sfântul Părinte a spus că pacea trebuie scăpată oricum. A arătat că va face toate sforțările pentru înlăturarea războiului.

Necazurile Ungariei

Vecinii noștri dela Apus se găsesc acum în turburare mare. Erau numai o mână de oameni, dar aveau îndrăzneală mare, căci aveau la spate prietenia puternică a Italiei și a Germaniei. Acum se pare că li-a mâncat chiar această prietenie.

Volau să-și păstreze prietenia cu Polonia. Dintr'odată sau văzut însă lușii de sus chiar de vechii lor prieteni. Inușii dl Mussolini prietenul de totdeauna al Ungurilor, le-a dat de veste că el nu le mai dă nici un sprijin, așa că ei să nu se mai lase în nădejdea prieteniei lui.

Lovitura a fost mare pentru Unguri, mai ales că ei volau să mai și prindă câte ceva din cuceririle Nemților. Dintr'odată s'au văzut însă încolțiți de vechii lor prieteni, de Nemți.

Aceștia ar vrea să aibă liberă trecere prin Ungaria într'un război cu Polonia, și ar mai vrea ei poate și altele. Așa între altele, se spune, că ar vrea bani comuni cu Ungaria adică și în Ungaria și în Germania să umble numai un fel de bani.

S'a vorbit apoi că Germania li-ar fi trimis și o provocare Ungariei, ca să spună, ce are de gând să facă și li-a cerut să intre într'o alianță militară cu ea și cu Italia. Ungurii simt primejdia ce li paște din partea Nemților și sunt mereu în fierbere. Contele Csaky a luat iar drumul Italiei.

Germania se va retrage din Boemia și Moravia?

Iată un lucru mai puțin vrednic de crezământ. N'au trecut doar câteva luni de când Germania a ocupat aceste provincii, împotriva voinții tuturor țărilor. Totuși așa se spune că Germania ar avea de gând să lase aceste provincii. Vestea o dă o mare gazetă poloneză. Asume dl Hitler, după ce a luat foloasele acestor ținuturi, ar avea de gând să le lase ca să trăiască mai libere, așa cum trăiește și Slovacia.

Italia vrea să ocupe Grecia

Se spune că Italianii duc mereu trupe în Albania. Printre soldași se face mereu propagandă, spunându-li-se că încurând vor merge asupra Greciei și vor face unirea tuturor Albanezilor. Albanezii au fost și ei încorporați și sunt cam vr'o 15 mil de soldași albanezi sub arme.

La sfârșitul lunii Iulie trebuiau să aibă

loc manevrele militare în Albania, cari aveau ca țintă atacarea Greciei. Manevrelor acestora au fost însă oprite.

O înțelegere între Rusia și Germania

După câteva luni de târguțel s'a făcut o înțelegere comercială între Rusia și Germania.

Potrivit acestei învoielii Rusia poate cumpăra din Germania mărfuri în valoare de 200 milioane mărci germane. În schimb Rusia va da Germaniei, în primul doi ani, mărfuri în valoare de 180 milioane mărci.

Mal nou se spune că Rusia și Germania au încheiat și un pact de neagresiune. Au făcut adică între ele o învoială ca să nu se atace una pe alta în caz de război. Se spune că dl von Ribbentrop a și plecat la Moscova pentru a duce la bun sfârșit această învoială.

Ceasuri grele și hotărfoare

Fără îndoială că acuma trăim vremurile cele mai grele dela război încoace. Ceasul hotăritor se apropie cu pași repezi. Într'un fel sau altul trebuie să se desfășoare lucrurile. Niemia nu dorește războiul și totuși el este cel mai aproape de noi. Nu se știe numai din ce parte va începe focul. Stada cea mare între popoarele Europei se dă acuma la Danzig. Încrâncătoare în prietenia Angliei și Franței, Polonia nu vrea să lase nimic din drepturile ei la Danzig, Italia pe de altă parte sfătulește guvernul polonez să caute să stea de vorbă cu guvernul german și să nu facă război.

Franța și Anglia știu că dacă acum vor da îndărăt, atunci va fi pierdut nu numai Danzigul, ci și Polonia și cu vremea Germania va ajunge stăpâna Europei.

Ceasurile sunt într'adevăr grele. S'ar putea întâmpla însă ca primejdia să se mute și în altă parte. Germania are obiceiul să îndrepte ochii lumii într'o parte și să dea lovitură într'alta. Și s'ar putea întâmpla ca să vină rândul Ungariei. Acum această țară este silită să lase trecerea trupelor germane prin ținutul ei. Odată ce Germania ar pune mâna sa de fier asupra Ungariei, aceasta va dispărea ușor în lumea hitleristă germană. Și de aceasta se tem și Ungurii.

Planuri de pace

În vremea din urmă gazetele au scris mereu despre planurile de pace făcute de unele țări. S'a vorbit mai mult de planul unei conferințe în patru, adică cele patru țări mari ale Europei. Anglia, Franța, Italia și Germania să se sfătuiască împreună și să împartă ce este de împărțit, fără a mai face război.

Se pare însă că toate au fost numai vorbe, Anglia nu vrea să se țină o asemenea conferință fără Polonia și Rusia.

Adunarea generală a „Astrei“

Bătrâna societate culturală ardeleană „Astra“ își ține anul acesta adunarea generală în zilele de 9—11 Septembrie. Adunarea se va ține la Cluj sub patronajul M. S. Regelui Carol II.

Adunarea se ține pentru a doua oră în orașul Cluj. Întâia oră s'a ținut în anul 1867. Va fi o mare manifestație culturală românească. Vor fi serbări populare și serbări școlarești. Va veni și Majestatea Sa Regele Carol II, care va fi investit cu această ocazie „Mare Tribunal“ al organizației „Șoimii Carpaților“.

Aviz de arhitectură. Dl Arhitect Carol Bako prin aceasta cale aduce la cunoștință Onoratului public din Blaj, că cu data de 1 August 1939 ne mai rămânând reprezentantul lui în orașul Blaj, Onoratul Public este rugat să se adreseze pentru toate informațiunile de arhitectură, la Dl Trezorer Aladar în Blaj. *Arhitect Carol Bako Atud* (1—8)

Acum când a venit toamna, și cititorii au mai multă vreme pentru citit, vom apărea tardă și 8 pagini. Gazeta va fi cât se poate de bogată și plăcută. Rugăm pe toți cititorii cari au restanță la gazeta să ne trimită banii, altcum nu le vom mai trimite gazeta și vom căuta să ne încasăm abonamentele cu ajutorul legii.

Bucurii sufletești. În ziua de 20 Iulie Sf. Ite, I. P. S. Dr. Iuliu Hossu a sfințit biserică din Dăbâca, județul Cluj. La acest praznic au luat parte credincioșii din toate satele învecinate. — Ca în toți anii așa și în anul acesta, de praznicul Sfintei Marii, 15 August a fost un mare pelerinaj la mănăstirea Nicolae. Peste 20.000 de credincioși au alergat să se închine Icoanei Preacuratei dela această mănăstire. Bucuria și marea acestui praznic a fost mărită prin prezența I. P. S. episcop Dr. Iuliu Hossu, care a ținut și în anul acesta să vină în mijlocul pelerinilor.

Un monument lui Andrei Mureșianu la Brașov. Cititorii noștri știu poate cel mai mulți, cine a fost Andrei Mureșianu. În semn de mare cinste față de acest bărbat al neamului, s'a hotărât să i-se ridice un monument. Pentru împlinirea acestui gând s'a format un comitet, în frunte cu dl Armand Călinescu. Monumentul va fi ridicat la Brașov.

Moartea unui căpitan român la Sofia. În săptămâna trecută s'a omorât, la Sofia în Bulgaria un ofițer român, căpitanul Teodor Paulluc. Ofițerul român făcea parte din Statul Major, din serviciul Casei Majestății Sale Regelui. Era ofițer curier și la Sofia, în drum spre Belgrad, i-s-au furat actele pe cari le ducea. Săparat de acest fapt bietul ofițer s'a gândit să-si pună capăt vieții. Trupul lui a fost adus duminică la Bacroști și de acolo dus în pământul Bucovinei, la Călinești spre a fi înmormântat.

L-a adus dorul de țară. Zilele acestea s'a întors în comuna Adam Cilsel din județul Constanța, turcul Amel Soliman, cu soția și copilul său. În anul trecut turcul acesta plecase în Turcia, împreună cu mulți alții. N'a putut sta mult în adevărata sa patrie și Amel Soliman mărturisește că s'a relator în România pentru că l-a ajuns dorul de țară și locurile unde s'a născut.

O întâmplare minunată s'a petrecut mai în zilele trecute în orașul Milano din Italia. Pe străzile orașului a căzut leșinată o doamnă venită din Olanda, anume d-na Giovanna Legrina, a fost dusă la spital unde i-s-au dat toate îngrijirile trebuincioase. Când s'a trezit, spre marea mirare a celor ce o cunoșteau, ea spunea că se numește Lucilla Pergoli și nu Giovana Legrina. Mai mult, s'a rugat să fie dusă la soțul și la copilul ei, care spunea că trăiesc în Italia. La început cei de față au crezut că în urma leșinului femeia înnebunise. A fost dusă totuși la adresa cerută, unde femeia și-a găsit bărbatul și copilul, care era și el acum bărbat în lege și avea nevastă și copii. Adică ce era? Acum 33 de ani, în urma unui leșin, blata femeie și-a uitat de tot

ce i-s'a întâmplat ei înainte în viață, și-a uitat cum o cheamă, precum și de soțul și de copil. Uitase de toate. A plecat de acasă și a trăit vreme de 33 de ani, fără să-și mai aducă aminte de ceva. După 33 de ani, tot în urma unui leșin, mintea i-a revenit la loc și ca dintr'odată și-a adus aminte de toate.

Haitele de lupi năvălesc în sate. O haite de lupi a coborât într-una din nopțile trecute, în curtea unui sătean din comuna Turburea, județul Dolj. Neputând intra în grajdul vitelor, lupii au sfâșiat cei doi câni ai săteanului. A doua zi haite de lupi a coborât din nou în sat, omorând mai multe oi din curtea unui clobar. Numai cu mare greutate sătenii au putut alunga lupii, cari au început să-i atace și pe ei.

S'au tăiat cu topoarele pentru o moștenire. Dragoștea de pământ și câștig merge la unii oameni până la sălbătăcie. Nu mai vorbeac apoi de procesele lungi, cari în cu anii, de bătălie și onorurile cari se întâmplă adeseori pentru câte o brazdă de loc. Doi săteni din comuna Boteni, Manole Nicolae și Dumitru Brăteanu s'au tăiat cu topoarele pentru că nu-și puteau împărți o moștenire. Fără să mai încerce ca să se împace, cei doi dușmani s'au luat la bătălie cu topoarele și s'au lovit cu o sălbătăcie fără seamăn până au căzut amândoi la pământ. Acum zac la spital și sunt puține nădejdi că vor mai scăpa cu viață. — Iar pământul rămâne să-l împartă alții.

Unde duce beția. Doamna la câte fapte urâte nu împinge beutura pe omul care a îndrăgît-o. Din om de treabă și pașnic, te face nărăvaș, certăreț și bătăuș. Vom istorisi aici isprava unui bețiv. În comuna Hodac din județul Mureș, a fost în noaptea de 15 August un foc mare. Săteanului Găgore Farcaș i-au ars toate acareturile gospodărești, grajdul, șura, două vaci și un vițel. Vinovat de această nenorocire a fost un bețiv. Acesta fiind beat n'a mai putut merge până acasă și s'a culcat în șura susnumitului sătean. Înainte de a se culca și-a aprins țigara, din care a luat foc șura și grajdul. Maișmită ajutorului dat de sătenii focul a fost stins la vreme. (T. N.)

Mari revărsări de ape în China. În vremea din urmă în China au fost mari revărsări de apr. Plouile cari au căzut au făcut să crească și mai mult aceste revărsări. Regiuni întinse de pământ sunt acoperite de ape. Pe câmpia dintre Tientsin și Tonka apele cresc mereu, aducând pe valurile lor miș de oameni și animale înecate. Alte mii de oameni își așteaptă sfârșitul, urcați în copaci sau plutind în voia apelor. Întregă regiunea este pustie.

Căsătorie nu glumă! O căsătorie puțin obișnuită s'a făcut într-una din zilele acestea în Mexico (America). Căsătoria s'a încheiat între un căpitan, în vârstă de 116 ani și femeia Agripina Todor Ramirez, în vârstă de numai 65 ani. Înșurătorii au împreună 181 de ani. Tânăra pereche era logodită încă din 1908.

O comoară de bani vechi. Pe hotarul comunei Augustin din județul Târnava Mare s'a găsit o comoară de bani vechi. Niște tineri din această comună săpând în locul numit „La bordeu” au dat peste o oală de lut în care erau 14 bucați bani vechi de pe vremea Romanilor. Primăria satului a continuat săpăturile în locul arătat de tineri și a mai aflat încă o oală cu 276 monete tot așa de vechi.

O patrulă de grăniceri români a fost atacată de Unguri

La graniță, au fost omorâți mișelește trei grăniceri români.

O patrulă de grăniceri români dela pichetul Atelașul Nou, pe când făcea controlul graniței a fost atacată pe furiș în vîlle Homog. Atacul a fost făcut pe pământul românesc, la apropierea orașului Salonta.

Asupra soldaților români s'au tras mai multe focuri cu arma. Un soldat a fost împușcat pe la spate și a murit, un sergent Chiosa Nicolae, a fost străpuns ca baloneta, iar un soldat sanitar a dispărut. La locul unde s'a săvârșit omorul au fost găsite mai multe cătușe ungurești.

Ce ne spune sergentul Chiosa Nicolae

S'au început îndată cercetările spre a se afla acela cari au îndrăznit să atace patrula română. Sergentul Chiosa Nicolae a declarat că patru soldați unguri au încercat să intre în vorbă cu grănicerii români. Patrula românească nu s'a oprit însă, ci a trecut înainte. Atunci dintr'o porumbiște au mai ieșit încă șase soldați unguri și cu toții au început să tragă cu armele în soldații români.

În urma celor întâmplate, guvernul românesc a cerut guvernului din Budapesta ca o comisie de români și unguri să caute la fața locului, pentru a afla pe vinovați.

Guvernul unguresc s'a învoit ca o comisie română ungurească să înceapă cercetările.

Poșta gazetei

Am primit următoarele sume: Rinea I. pres Medias 75 lei, Librăria „Doina” Beiuș 135 lei, Gani M. Cionca Prundul Bărgăului 300 lei, Augustin Săte Bucovăț 450 lei, Alex. Rusu Tăgșor 600 lei, Vasile S. Iaghi America 189 lei, Andrei Pușcașiu Mociu 200 lei, Atanasiu Moga Frata 150 lei, Vasile Băcilă Glogoveț 150 lei, Deac Ioan Uioara de sus 150 lei, Traian Pop greș Intregalde 300 lei, Mărginean Alex. Crăciunelul de jos 75 lei, Olariu Grigore Cechiș 40 lei, Bozgan Gheorghe Săliște j. Bihor 65 lei, Mureșan Maria Deva 150 lei, Țalan Dumitru Bărzava 150 lei, Vasile Mădăraș Roșu Montană 75 lei, Gheorghe Horgoș Ungurei 75 lei, Barbu Valer Mirăslău 100 lei, Dumitru Gh. Mihai Putna 100 lei, Tiberiu Ioan Săcuieni 200 lei, Vasile Tătar Bistrița 364 lei, Gheorghe Șerban 75 lei, Petruța Nicolae Băceș dea Grănoasă 45 lei, Coproș Ioan Eriu Săncrai 75 lei, Victor Moldovan dir. de bancă Blaj 100 lei, Samoil Teodorean Alba Iulia 50 lei, Nicolae Crețu protopop Aizău 150 lei, Emil Tătar protopop Dicioșanmartin 150 lei, Mihai Toma I. Gheorghe Boian Bucovina 270 lei, Nicodim Marin Sindrești 100 lei, Gavrilă Gheorghe Vad 310 lei, Ioan Colceriu Codreni 75 lei, Dobos Gh. Săbăuș 87 lei, v.đ. Elena Șoldea Dumbrăveni 75 lei, Alexandru David inv. Mihail 150 lei, Nicolae Tomuța inv. par. Șarostin 150 lei, Mărginean Ion I. Vica Crăciunelul de sus 150 lei, Alois Găluț Tievantul mare 150 lei, Cămilă Cult. „Avram Iancu” Găluț 150 lei, Atanasio Roșu pensionar Aiud 450 lei.

Pr. Victor Danca — Am primit 1000 lei. Mi trebuie să plătiți 285 lei și aveți achitat totul, până la 31 Decembrie 1939.

Anunț

În scopul de a se câștiga timp, în sensul mai repede soluționării a cererilor pentru aprobarea de pașapoarte pentru străinătate, Corpul de Armată de cunoscut solicitatorilor ca să se prezinte direct la Cercul de Recrutare respectiv, unde vor depune cererea.

Cercurile de Recrutare au ordin ca să înainteze apoi Corpului de Armată cererile depuse, împreună cu toate datele necesare soluționării.

Odată cu depunerea cererii la Cercul de Recrutare respectiv, solicitatorul să prezinte livretul de serviciu militar și ordinul de chemare ce posedă, în scopul de a se putea stabili datele necesare, odată cu depunerea cererii.